

Dvisavaitinis Iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI

Gegužės-May 30 d., 1924

442

No. 9 (155)

Apie Pašelpą.

Lietuvos Vyčių XI-tasai Seimas išrinko komisiją pašelpos skyriui įvesti. Komisija jai pavestą darbą atliko. Įstatus paruošė ir Centro Valdyba, laikytame posėdy vasario 22 dieną š. m., vienbalsiai užgrynė pašelpos komisijos paruoštus projektus. Taip pat Centro Valdyba vienbalsiai nutarė, kad pašelpos skyrius Vyčių organizacijoje įeina su kovo 1 d., 1924 m.

Pašelpos skyrių, kaip ir kiekvieną svarbesnį organizacijos klausimą, svarstė net keli Seimai. Kaip atskiri nariai, kuopos, taip ir apskričiai norėjo, kad pašelpos skyrius būtų; kad būtų kur apdrausti savo narių sveikatą; kad juos nelaimėligoj sušelpus. Apskričių, kuopų ir atskirų narių balsą Seimas išgirdo ir sulig didžiumos nusprendimo pašelpos skyrių nutarė įvesti.

Kartais žmonės į rimtesnį dalyką žiūri nepasitikėdami savo žmonėmis, ar tai savo pajėgomis. Vyčiai savo gyvenime vieną svarbiausių klausimų, daug metų svarstyta, įvykdė — įgijo nuosavą spaustuvę. Kam buvo laimės (gal daugiau vargo) arčiau būti spaustuvės steigimo, tai pastebėjo nariuose daug pesimizmo. Dalis narių ir net įžymių darbuotojų žiūrėjo į mūsų spaustuvę pesimistiškai. Jų nuomonė buvo, kad Vyčiai nesugebės spaustuvės užlaikyti, bei ją tvarkiai vesti. Trejų metų spaustuvės gyvavimo pasekmės įtikrino, kad Vyčiai įsteigę spaustuvę nesusilpnėjo, bet stiprėja.

Mes jau sakėme, kad pašelpos skyrius įvesta sulig didžiumos kuopų ir apskričių balsų. Dabar lieka kalbėti, ar mums, Vyčiams, reikia turėti pašelpos skyrius ir ar bus naudos iš jo organizacijai ir nariams? Šioje šalyje, ypač miestuose, gyvenantieji didžiumoj apsidraudžia savo sveikatą ir gyvastį. Gal tik tokie nepriklauso prie pa-

šelpos ar apdraudos, kurie apie ateities gyvenimą nesisirūpina.

Vyčiai po savo vėliava turi kilnesnį Amerikos lietuvių jaunimą. Jie sudaro Vyčių chorus, vaidinimo ratelius, sporto ir kitokius žaidimo skyrius. Jie palaiko ir gaivina šioje šalyje mūsų tautos meną, daile, garsina Lietuvos vardą. Jaunimas dirba, laiką ir energiją aukoja, o apdrausti savo sveikatą turi ieškoti kitų organizacijų bei draugijų. Daug asmenų yra taip atsidavę organizacijai, kad prie kitų nenori priklausyti. Žodžiu sakant, nenori būti tuzino "susaidžių" nariu.

Daug asmenų pažįstu, su kuriais turėta progos darbuotis Centre ir kuopose. Tie asmenys jau šiandien nepriklauso prie Vyčių. Paklausk priežaščių, kodėl Vyčius apleido. Pasakys, kad Vyčių organizacija gera, bet prisirašė prie klubo ar draugystės, kad turėti ligoj ar nelaimėję apdraudą.

Tokių išstojusių asmenų iš mūsų organizacijos ir del panašių priežaščių priskaitysime tūkstančius.

Turint beisbolo tymus, būtinas reikalas apdrausti žaidikų sveikatą. Pernai 5-tos ir 13-tos kuopų Chicago, Ill. žaidikai, rungtyniaudami, susizeidė. Beabejo, jų kuopos neapleido. Bet kuopoms buvo sunku šelpti užgautus narius, neturint tam tikro fondo. Viena iš minėtų kuopų iš narių skolino tam tikslui pinigų. Gi jei tie nariai būtų priklausę prie pašelpos skyriaus, tai nei kuopoms nei nariams nebūtų nemalonumų. Čia matome būtiną reikalą Vyčiams pašelpos skyrių turėti ir prie jo priklausyti.

Iš pašelpos skyriaus yra dvejopa nauda — organizacijai ir nariams. Nariams nauda, kad mokėdami po kelius centus į mėnesį gaus pašelpos ligoj į savaitę po kelis dolerius. Organizaci-

jai naudą, kad įmokėję pašelpos skyriun ir tikėdami gauti pašelpą neišstos iš organizacijos. Tuomet bus pastovesnė organizacija, tvirtesnė nariais ir finansiniu žvilgsniu.

Pernai Vajaus laiku 48-ta kuopa, Springfield, Ill. prirašė virš 100 naujų narių, 25-ta kuopa Cleveland, Ohio, ir gi tik keturių narių trūko iki šimtui. Šiuosmet 4-ta ir 13-ta kp. prirašys po šimtą, tai didelis būtų organizacijai plusas, jei tie nariai būtų pastovūs. Jei mes prirašysime šimtą narių prie pašelpos, tai iš tų 90 bus pastovūs ir jie laikysis organizacijos.

Užtad, baigiant Naujų Narių Vajų, pradėkime Pašelpos Narių Vajų. Pašelpos yra trys laipsniai:

1-mas laipsnis \$5.00 pašelpos savaitėj, mokesčiai 35c į mėnesį.

2-ras laipsnis \$10.00 pašelpos savaitėj, mokesčiai 70c į mėnesį.

3-čias laipsnis \$15.00 pašelpos savaitėj, mokesčiai \$1.00 į mėnesį.

Visi nariai, kurie priklausė prie organizacijos pirm įvedimo pašelpos skyriaus, turi teisės įstoti į pašelpos skyrių iki liepos (July) 1 d., 1924, be įstojimo mokesčių. Gi vėliau reikės mokėti įstojimo nuo 14 iki 21 metų \$1.00, nuo 21 iki 35 metų — \$2.00.

Vincas Rūkštalis,

Liet. Vyčių Centro Raštin.

J. P. G.

Primum Vivere, Deinde Filosofare.

(Pirma gyventi, paskui filosofuoti).

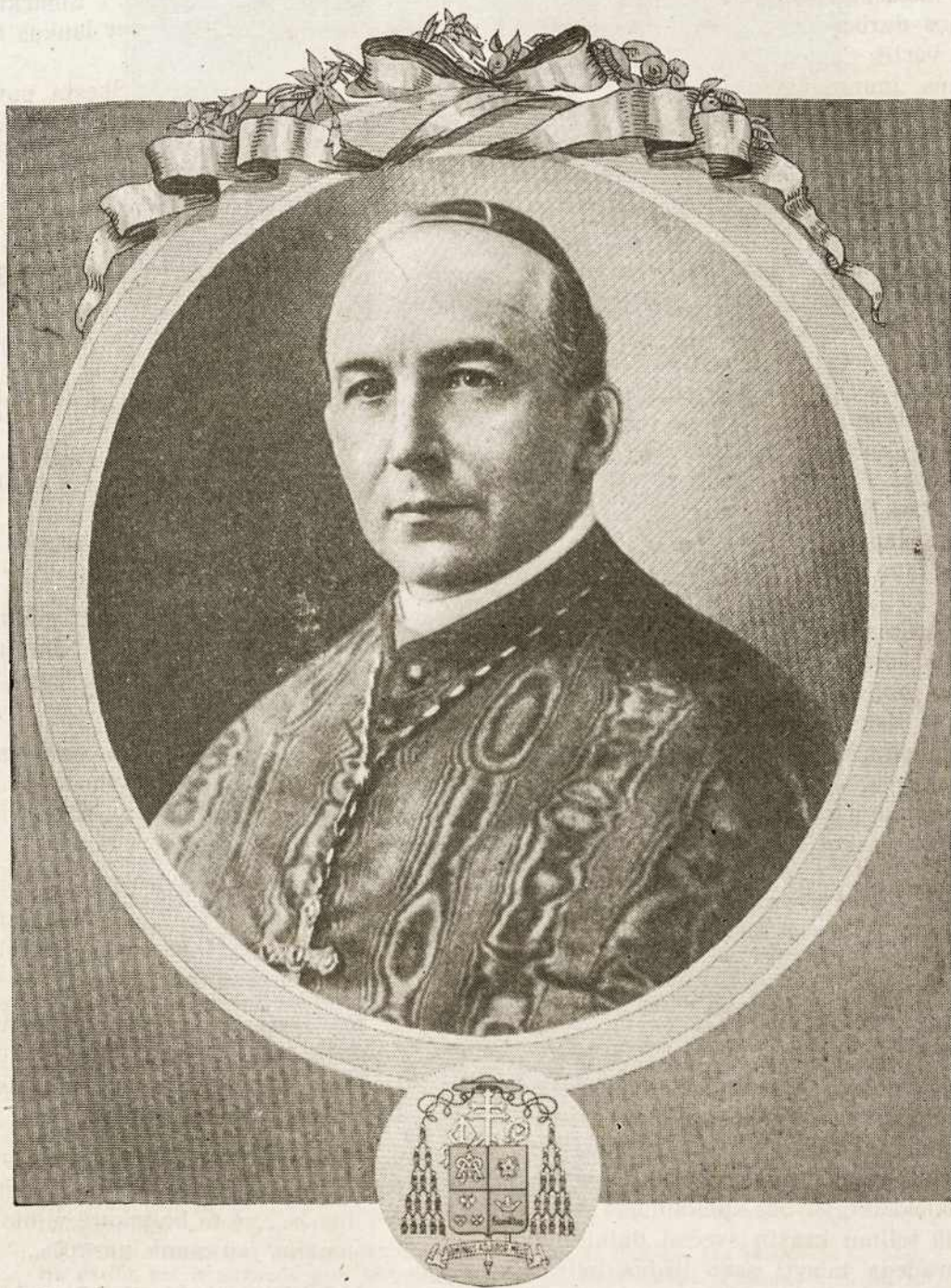
Dvasinis gyvenimas, dvasinių jėgų sukaupimas, jų išugdymas, visada yra paremtas medžiaginiu fundamentu. Retai kada susikuria talentas ir pasiekia viršūnes skurde. Greičiau ką tik pasireiškęs, ką tik sukūręs pirmuosius grožės žiedelius, nyksta, miršta, neradęs savo dalies, neatvėręs savo širdies plačiajam pasauliui, tautai. Nusineša ją, dar nė nepražydušią, ten.. į žiauriają mirtį iš skurdo, iš vargo... O jei kitasai išlieka, tai dėka jo susipratimui: mest viską, dirbti pragyvenimui. Bet daugelis susipranta per vėlai: jau savo sveikatą palaidojo..

Kalbėjau apie moksleivius, tuos nenuilstamus darbininkus, savęs nesigailinčius, be atodairių dirbančius tautai, visuomenei, draugams. Kas nežino jų medžiaginės padėties? Visi, rodos, galime suprasti, nes dauguma esame to nelabojo skurdo ragavę. Kartais, žinoma, pasitaiko išimtis, sūnelis ar dukrelė yra rūpestingai tėvelių aprūpinami, saugomi, mylimi. Bet čia pat, manau, nesuklysiu pridūres, kad didelės išimties tokių moksleivių pasišvęsti ir intensyviai dirbti visuomenei, tautai. Tie moksleiviai, kurie mokyklos, universiteto reikalaujamus darbus nuveikę, privačiomis pamokomis 3—4 val. dirbę, vėlai vakare-naktį nepaprastos energijos, milžiniškos dvasios vedami rašo, kuria, organizaciniais reikalais rūpinasi, yra, kaip žinau, ne iš turtinčiausių. Mūsų jaunimo laikraščiai, o neklysiu taręs, kad didesnė dalis įvairių dienraščių, ar šiaip rimtų mokslinio turinio, ar dailės, meno žurnalų yra jaunimo rankos, tų vargšų, vargo pelių, už-

pildomi. Ir vien iš pasiaukavimo! Be jokio atlyginimo pretenzijų, be jokių reikalavimų. Tiesa, kartais redakcija susimilsta — siunčia savo laikraštį ar žurnalą, kaipo bendradarbiui, o kartais ir ne... Priminus kad ir rimčiausiam redaktoriui, leidėjui, kad, girdi, tokie sunkūs laikai skaudžiai atsiliepia ypatingai moksleivių padėty — čia už rašinius gal susimylėtum... — atsako, girdi, jaunas tebėsi, turi pirma gerai visuomenei pasidaruoti, o tik paskui iš jos reikalauti.. Bet kartais laikraštis tų jaunųjų, vietoj ramaus poilsio, sukurta, parašyta, sulipdyta medžiaga užpildytas. Ar begali būti kitas subrendimo "atestato" reikalavimas? Kitas redaktorius, tiesa, skiria savo pinigus, savo algą, kad nors tą dėmę padarius: atsilyginame..

Honoraras šandie pas mus visai užmirštas. Honoraro prašymas tolygus išmaldos prašymui... Jo davimas — išdidus aukos išmetimas, jei kam teko laimės jo kai kada gauti. Taip iš rašytojų pusės. Iš redaktorių irgi, manau, nėra geresnė padėtis. Nesąmonė būtų reikalauti iš redaktoriaus mokėti honoraro, jei nėra tam tikslui skirta kapitalo iš laikraščio tiesioginių leidėjų.

Mūsų tarpe, tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje, gyvena tokia mintis: mes dirbame idėjos darbą; rašytojas, poetas, kaipo prakilnūs žmonės, dirba iš idėjos, delto nė kalbos negali būti apie kokį nors honorarą. Tiesa, rašome ne del pelno. Rašome iš idejos. Bet raštai, neduoda jokios materialės paspirties, spiria rašytoją būtiniausiems reikalams sunaudoti brangiausią ir tinkamiaus-

JO EMINENCIJA KARDINOLAS JURGIS MUNDELEIN,

Chicagos Arkivyskūpas, kurs dalyvaus Praloto kun. M. L. Krušos investitūros iškilmėse š. m. birželio 1., Šv. Jurgio par. bažnyčioj, Chicago, Ill. ir nusakys Šv. Tėvo Pijaus XI-jo asmenę nuomonę apie lietuvių tautą ir Jo linkėjimus.

Kardinolas Jurgis Mundelein yra mažų tautų didis prietelis. Akyplėšoms lenkams, skriaudžiantiems kitas tautas, jis yra pasakęs daug karčios teisybės.

sią laiką. O meno kūrybai tas nesveika. Ir laikraštis vietoj gražių perlelių šiokia tokia, greitomis sumesta, medžiaga užsipildo. Antra, argi šis stambus idėjos darbas negali būti atlyginamas? Ar jis suges, vertės nustos? Manau, visai ne. Jis, būtent jaunimo, jaunų rašytojų tarpe ūpą pakels ir duos jiems daugiau laiko rašinių apdirbimui; o laikraščiui tas geru tik gali išeiti. Čia labai naturalus dalykas.

Lietuvos visuomenė ir valdžia atrado būtino reikalo skirti honoraro. Reiškia, yra pamato manyti, kad ir Amerikos visuomenė tą ims domėn ir apsvarstys. Tada, manau, ir medžiagos rastų daugiau, ir konkurencija leistų laikraščiams-žurnalams tobulėti ir vystytis.

Vyčiai nuo senų senovės tuo klausimu rūpinasi ir senai įsteigė bendradarbių fondą. Bet, perkant nuosavą spaustuve, nebuvo galimybės jo tinkamai išugdyti. (Šventa teisybė. "Vyčio" Red). Dabar yra vilties, kad greitai laiku organas taps visos Lietuvos jaunimo organu, nes Jis nuolat tarp Lietuvos jaunimo plinta ir labai yra branginamas.

Šitas klausimas yra, tūlais žvilgsniais, gana opus. Jis, manau, svarstytinas sekančiam seime, nes jau pradžia užmegsta.

Honoraras šiek tiek sudarytų geresnes apytovos tų jaunuolių, kurie kilniai idėjai dirbdami, kenčia didį skurdą, o kiti menui ir idėjai žūva tardami: "Primum vivere, deinde filosofare" (pirma gyventi, paskui filosofuoti).

Žibutė.

Atgimė.

Pasibaigė nuobodi ir šaltoji žiema. Atbudo prigimtis. Mėlynose padangėse pasidarė šviesiau. Iš gilių dangaus aukštybių saulutė dažniau parodo savo šypsantį veidelį, linksmina mus, sveikina, juokiasi ir skleidžia gyvybės spindulius.

Grįžta iš tolimų kraštų svečiai dainininkai-paukščiai, pradeda taisyti savo lizdus tolimesniajam vasaros gyvenimui. Suskamba jų malnios dainelės, kurios linksmina viską, kas gyva, kas džiaugiasi gyvenimo gražybėmis. Toli, toli plaukia jų melodija į bedugnes aukštybes... ir sujudina kiekvieno žmogaus sielą ir jausmus.

Dar maloniau matyti, kaip iš juodos žemės, į kurią leidžia saulelė savo auksinius, pilnus gyvybės, spindulius, parodo savo viršūnėles pirmoji žolelė. Taip pat su ja ir medžių pumpurai saulei šildant pamažu sprogs ir parodo švelnius gražius lapelius.

Prapuolė sniegas — paskutinė žiemos liekana. Pradėjo murmėti upeliai. Skamba jie, lyg kokie gamtos skambalėliai. Smarkiai bėga jų vanduo per miškus, bėga per laukus ir girias nestodamas nė valandėlei.

Atgimė visa gamta. Skęsta pavasaris grožio tvane, tvane džiaugsmo ir ramumo.

Pr. Genys.

Bangos ir Dienos.

Ir kyla, ir grimsta, ir puola pirmyn
Dejuodamos bangos į saulės šalis...
Per amžius nerimsta, vis bėga tolyn
Išbalusi jūrų vilnis.

O dienos, kaip bangos, tik žvelk akimi, —
Kiek daug jų išnyksta ūmai,
Ir grimsta ir kyla... gūvia vilnimi,
Kur neša tave — nežinai..

Kad užteka saulė ant jūros bangų,
Skaistybe sušvinta sidabro vilnis;
Širdis kad pakyla iš žemės vargų —
Aukštybės keliais tenuklįs!

Diena po dienos, kaip bangelės srovių,
Šešėliais srovena ir nyksta ūmai...
Į kalnus, tolyn tarp giliųjų griovių
Ko veržiasi minios linksmai?

Kad saulė iš jūrių į širdį sušvis,
Ir sielą gyvybės gaivins spinduliais,
Ir — amžiams išnyks baltakasė vilnis —
Tad kilsime saulės keliais!

Pro lygias padanges, pro kalnus staigius,
Į amžiną pilį už vartų juodų;
Užmiršę pasaulį ir vargo smūgius
Keliausim į kraštą guodų...

Nė jūros, nė žemė, troškimai, viltis;
Nė laukiamas rytas skaisčios ateities,
Nė dienos... nė ta baltakasė vilnis
Per amžius jau mums nerūpės...

Ir kyla, ir grimsta, ir bėga pirmyn
Išbalusios bangos į saulės šalis...
O skaidriosios dienos mus neša tolyn
Per jūrų bekraščių vilnis..

Latvija, 24. VII. 23.

PRALOTAS KUN. M. L. KRUŠAS.

Mykolas L. Krušas, sūnus Antano ir Katrinos, gimė rugs. 28 d. 1878, prie Žasino Kaimo, Šilalės parapijoje, Tauragės Apskričio, Lietuvoje.

Pradinę mokyklą ėjo Šilalėj, Kolegiją — St. Stanislaus, Chicagoje, Seminariją — Mt. St. Mary's, Cincinnati, Ohio. Šventintas į kunigus birž. 13 d., 1908, Chicagoje. Asistentu buvo Šv. Jurgio parap. Chicagoje (16 mėnesių).

Klebonavo Šv. Baltramiejaus parap. Waukegan, Ill., 4 metus. Ten užvedė ir pastatė naują mokyklą.

Spalių mėn. 1913 m., iškeltas klebonu į Dievo Apveizdos parapiją Chicagoj. Čia buvo 4½ m. Padidino iš 4 iki 10 kambarių mokyklą. Pradėjo statyti bažnyčią. Nupirkta žemės, pastatyta Seserims naujas mūro namas.

Kovo 4, 1918, paskirtas Šv. Jurgio parap. klebonu, kur išbuvo iki šiai dienai. Čia atnaujinta bažnyčia, mokykla iš 7 kambarių išaukštinta į 14. Seserims nupirkta namas ir žemės, padidinta klebonija.

Į Pralotas išaukštintas bal. 7 d., 1924, Romoje, Šv. Tėvo Pijaus XI. Investuotas Jo Em. Kardinolo G. W. Mundelein, Chicago Arkivyskūpo, birž. 1 d., 1924, Šv. Jurgio Baž., Chicago, Ill.

Kaipo visuomenės darbuotojas, Pralotas kun. M. L. Krušas yra prisidėjęs ne vien tik darbu, bet ir aukomis prie kiekvieno kilnaus tautinio darbo... Pralotas kun. M. L. Krušas daug rėmė Šv. Kazimiero Vienuolyną, davė stipendijų net kelioms Šv. Kazimiero Vienuolyno auklėtinėms. Šelpė daug moksleivių einančių mokslus. Daug prisidėjo darbu ir aukomis prie Katalikų Labdarybės, prie Tautos Fondo. Tautos Fondui, berods, per trejus metus mokėjo po \$10.00 į mėnesį. Taipgi rėmė kitas Katalikų organizacijas, kaip Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimą, o ypatingai Vyčius.

Vienas steigėjų lietuvių Šv. Pranciškaus Vienuolyno.

Pralotas Kun. M. L. Krušas yra geros širdies žmogus. Visada ir visur yra atviras, nesibijo niekam pasakyti teisybės. Už tad susilaukia daug pagarbos iš Bažnyčios autoritetų ir lietuvių visuomenės... Pralotas savo gyvenime turi ir idėjos priešų... Kas jo darbus moka kainuoti, jį visuomet, kaipo kunigą ir kaipo katalikų visuomenės darbuotoją, gerbia.

Pralotas kun. M. L. Krušas yra Lietuvos Vyčių Chicago Apskričio Dvasios Vadas. Lietuvos Vyčių organizacija, išgirdusi linksma žinią, kad Šventasis Tėvas, Popiežius Pius XI-tas, paauskštino jį į Pralotus, labai džiaugiasi ir kartu sveikina kaipo Vyčių organizacijos darbuotoją-rėmėją ir kaipo Chicago Apskričio Dvasios Vada!.

Vincy Vincas.

ŽIAURUS DVARPONIS.

(Girdėta sodžiuje).

Senai, kada dar mūsų protėviai ėjo baudžia-
vą, gyveno vienas labai žiaurus dvarponis. Ta-
sai dvarponis buvo labai turtingas, jis turėjo še-
šis dvarus, daug gyvulių, gražius rūmus ir nesu-
skaitomą daugybę pinigų. Lygiai kiek turtingas,
tiek ir žiaurus buvo tasai dvarponis, todėl jį
žmonės ir praminė žiauriuoju.

Žiaurusis važinėdavo su tarnais-budeliais po
savo dvarus ir, kad ir mažiausiai nusikaltusius, o
labai dažnai ir visai nekaltus savo darbininkus
smarkiai bausdavo. Nenusiims, būdavo, kuris jam
pravažiuojant ar praeinant kepurę, tuoj dvarpo-
nis pašaukia savo tarnus palydovus ir liepia rykš-
tėmis nuplakti "chamą" (taip dvarponis vadin-
davo savo darbininkus). Todėl darbininkai, pa-
matę iš tolo jį atvažiuojant, vyrai nusiimdavo ke-
pures ir žemai lenkdavosi, o moters ir maži vai-
kai skubiai slėpdavosi kur įmanydami, kad tik
Žiaurusis jų nepamatytų ir nenuplaktų. Mėgo
Žiaurusis kankinti nekaltus žmones, bet, norė-
damas save parodyti teisingu, visuomet ką nors
išrasdavo vargšo žmogelio apkaltinimui; klausda-
vo dažniausia, ar turi prie savęs adatą ir visus,
kas tiktai neturėdavo, liepdavo nuplakti, sakyda-
mas, kad jisai, būdamas taip turtingas, nešiojasi
su savim adatą, o jie, driskiai, taip nedaro.

— Na, kur eini tu, nudriskėli? — klausia, bū-
davo, dvarponis vargšą žmogelį patikęs.

— Į Baltrų, Jegamastie, — trumpai atsako
tasai, nusiėmęs kepurę ir žemai lenkdamasis.

— Na, o ko tu ten, ar į svečius? — vėl klau-
sia Žiaurusis.

— Ne, Jegamastie, — atsako, žemai lenkda-
mas galvą žmogelis, — mano motinėlė apsirgo,
vaikučiai badauja, per dieną nieko nevalgę, einu
prašyt Baltruviene, bene pagelbės.

— Na, ir tu taip apiplyšęs drįsti rodytis kai-
mynui?!

— Ką daryt, Jūsų Mylista, aš nuo bado vos
atginu savo šeimynėlę, o ką geresnį drabužį iš-
taisyti, tai nė į galvą neateina.

— Bent šituos susilopytum! Kodel nesusilo-
pai, a, tu tinginy!? — ima bart ponas vargšą
žmogelį.

— Neturiu kada, Jegamastie, — nuo tam-
sos iki tamsai dirbu dvare, vos kelias valandas
poilsio tematau, o moterėlė serga, negali, — at-
sako, iš baimės drebėdamas žmogelis.

— O adatą ar turi su savim tu driski, kad

valandėlę liuso laiko gavęs galėtum patsai susi-
lopyt? — klausia, pykdamas Žiaurusis.

— Ne, Jegamastie, kur čia man adatos nešio-
tis... — mėgina teisintis vargšas.

— Štilk, tu skudurninke, nudriskėli. Skudu-
ruos paskendęs ir tu adatos neturi! Aš, žiūrėk,—
šaukia dvarponis, išsitraukdamas iš drabužių ada-
tą, — turiu visada su savimi adatą ir siūlo; ar
man ji reiktų nešioti?! — aš turiu šešis dvarus,
turiu šimtus arklių, karvių, didžiausias bandas
avių ir kiaulių, turiu puikius rūmus, daug aukso
ir sidabro, daugybę tarnų..., aš nešiojuos adatą,
o tu, driski, tu nieko neturi, tik šituos skudurus,
ir tu neturi adatos! Tu apsilaidėli, tinginy! Aš
tave pamokinsiu, kad reikia visada su savim ada-
tą turėti ir nevaikščioti taip suplyšusiam!

Ir ponas įsako savo tarnams — budeliams
čia pat įkirsti vargšui "šešioliką" rykščių. Tar-
nai tuoj vargšą pasitiesę nuplaka ir ponas va-
žiuoja sau toliau.

Štai, bevažiuodamas Žiaurusis vėl sutinka
antrą žmogelį. Senyvas žmogelis, suvargęs, su-
sikuprojęs, pamatęs dvarponį ištole atvažiuojant,
skubina traukias į šalį, kad tiktai nesusitikt su
juo.

— Stok! — rėkia jam ponas privažiavęs. —
Kas tu per turčius, kad tokiu laiku, kada visi dir-
ba, dykas valkiojiesi, ar darbo neturi, ką?!

— Einu, Jegamastie, į kaimyną vaistų ieš-
kotų — sūnus mirties patale, — nusizemindamas
atsako žmogelis.

— O kas tam nenaudėliui? Gal dirbti tingi,
tai apsirgo?

— Ne, Jegamastie, lankoj šieną piaudamas
jis nuėjo upėn atsigert, prievaizdas už tai liepė jį
nuplakt.

— Ir nuo to tasai tinginys apsirgo?

— Kad, Jegamastie, jį labai nukankino, vos
gyvas guli patale.

— Gerai, išmoksit jūs, tinginiai, dirbt; dar
jus visus taip nuplaks! O tu, driski, ko nuplyšęs
valkiojiesi! Ar turi su savim adatą?

— Ne, Jegamastie...

— A, jūs visi tinginiai, jūs nė vienas nesine-
šiojat adatos, kad atitrūkė savo drabužius susi-
lopyt, o vaikščiojat apiplyšę. Aš jus pamokysiu,
jūs, skudurliai! Štai aš, žiūrėk, turėdamas šešis
dvarus, kelis šimtus galvijų, arklių, kiaulių, to-
kius lobius turėdamas, o aš nešiojuos su savim
adatą, o tu, apiplyšėli, neturi! Duokit jam "šešio-

liką"! — užbaigia dvarponis liepdamas tarnams nuplakti baudžiauninką.

O budelio ranka paklusni, pratus kankinti vargšus, ir tol plaka, taip vadinamą "šešioliką", kol vargšas žmogelis vos gyvas krinta žemėn — kol patenkina savo kraugerį poną. Kankinamas, vargšas puola ant kelių ir šliaužia prie pono, siekdamas jam bučiuoti ranką, tasai pasitraukia atgal ir liepia tarnams dar labiau plakt.

Ilgus metus taip Žiaurusis kankino vargšus žmonelius, ilgus metus liejosi jų ašaros, o kruvinos lūpos kartojo karštus maldos žodžius, — meldė, kad Aukščiausias jų pasigailėtų, kad sustabdytų dvaro ponų sauvalę, — bet Dangus, tartum, negirdėjo vargšų maldos; tačiau žmonės nenusotojo vilties ir vis meldė, sakydami, kad "Dievas teisybę mato, bet negreit pasako", ir tikėjosi, kad maloninga Apveizda kartą vis tik išties pagalbos ranką. Tūli buvo berengią Žiauriajam kruviną kerštą, bet, šaltu protu apsvarstę, paliko tai šaly, sakydami, kad "prieš vėją nepapūsi"; girdi, visa Lietuva tokią ponų skriaudą kenčia ir visur tas pats, tai ką gali jie vieni prieš tai padaryti. Tiesa, galėjo nužudyti, keršindami, Žiaurųjį, bet žinojo, kad jo vietoje bus kitas, o dar gal ir žiauresnis dvaro ponas, ir juos vis taip kankins, kaip ir kankina; — taip pagalvoję, palikdavo savo sumanymus ir vis nuolankiai lenkė savo sprandus po žiauriu baudžiavos jungu.

Netoli nuo Žiauriojo dvaro gyveno sau vargšas žmogelis, vardu Petras. Jis turėjo šešis margus lauko, padorias trobeles, laikėsi arklį, karvę, porą kiaulių ir tris vištas. Žinojo Petras iš dvaro tarnų, kad Žiaurusis elgėtos drabužiais eina kas vakarą pasivaikščiot po sodą ir vaikšto iki vidurnakčiui. Taip sumanė Petras iškirsti ponui šposą.

Atėjo vieną vakarą Petras Žiauriojo rūmų sodan ir pasislėpė krūmuose prie tako, vedančio iš rūmų kopyltėlėn, kuriuo turėjo eiti dvaro ponas. Ir neapsiriko — nepoilgo Žiaurusis, elgėtos drabužiais apsitaisęs, su krepšiais ant pečių, lazdomis pasiramsčiuodamas nuėjo kopyltėlės link. Nekantriai laukė Petras, kada ponas grįš, kad paklausti jį adatos. Štai ir atėjo laukiama valanda. Iššoko tada Petras iš krūmų ir sustabdęs, paklausė poną:

— Ko tu čia valkiojiesi, nudriskėli, po dvarą! Kaip tu drįsti eiti į dvarą, taip nuplyšęs!? Tu tinginy, tu nenaudėli! Negali tu susilopyti savo skudurus, valkiojiesi nuplyšęs! Ar turi su savim adatą?

— Ne, neturiu, — atsakė nusigandęs Žiaurusis.

— O, tu, valkata! Tu, drįski, ir tu neturi su savim adatos?! Štai, žiūrėk, aš nešiojuosi adatą;

ar reikėtų man ją nešiotis — aš turiu šešis margus lauko, savo trobas, arklį, karvę, vieną avių, porą kiaulių, tris vištas, o aš nešiojuosi su savim adatą! Tu driski, ubage, tu tik skudurus turi ir tu nesinešioji adatos, kad susitaisyt drabužius, tu, tinginy, aš tau parodysiu!..—ir ėmė Petras pliekt Žiaurųjį, sakydamas: — Žinok, kaip kitam malonu tu, gyvate, niekše!..

Šaukėsi Žiaurusis tarnus pagalbon, bet niekas neatėjo — visas dvaras buvo paskendęs miege; ilgai šaukės pagalbos ponas bet, galop, jo balsą nuramino žiauri Petro lazda. Liejo Petras visą savo tulžį, tiek metų glūdėjusią širdyje ir vis augusią ant Žiauriojo, atlygindamas dvaro ponui už baudžiauninkų skriaudas; bet toli gražu, neatlygino Petras jam visa — Petro atlyginimas buvo, palyginant, lašas tose jūrėse, kiek Žiaurusis padaręs vargšams skriaudų. Raičiojosi ponas, kaip žaltys, Petrai po kojų, o nemielasirdinga Petro lazda tol vis kilo ir puolė ant dvarponio sprando, kol tasai susmuko apalęs iš kančių.

Tik paryčiu atsipeikėjo Žiaurusis ir vargais negalai nusivilko į rūmus, o Petro lazdos padarytos žaizdos ilgai dar jį kankino.

Nuo to laiko paliovė Žiaurusis taip beširdiškai skriaudęs ir kankinęs baudžiauninkus, nieką daugiau nuo to laiko nebeklausinėjo adatos. Slėpė pons su juo atsitikimą nuo savo tarnų, tik artimieji tai žinojo, nes gėda jam buvo, o dar tai galėjo ir padrąsinti baudžiauninkus tolimesniam žygiams, tačiau Petrai nekeršino. Džiaugėsi vargšai-žmoneliai kančioms sumažėjus ir dėkojo Petrai, kad jų pono širdis suminkštėjo...

—x—

Pr. Genys.

PASIILGIMAS.

Praeis viskas... užges širdis...
Nutilis pasaulis ir miškai...
Ateis ilga, juoda naktis,
Užmigs ir žemė ir laukai...
O tu... meni, nors jau senai
Tu man į ausį kuždenai:
"Tavęs pasiilgau... Taip ilgai
"delko, mielasai, nelankai?..
Naktis graži, naktis šalta;
o tu, kaip angelas, balta
šviesi, kaip saulė ateities,
tarp besapnuojančios nakties!..
Štai vienas aš... širdis kur ta,
jauna, graži, skaisti, balta?..
Kur ta šalis? Kur ta naktis?
Kur tie jausmai, šviesi viltis,
Praeis viskas, kaip ta naktis...

Išnyks džiaugsmi, užges viltis..
Tik skausmas mano ir jinai
širdy vaidensis amžinai.

Kemeri, 8. VII. 23.

—o—
ŽVAIGŽDĖMS.

Žvaigždės pamylėjo mane,
Vilioja jos mane kas tyliąją naktį,
Supa apglėbusios mano sapnus
Ir kviečia jų meilę suprasti.
Aš gi žaidžiu
Prie prapulties bedugnės linksmąjį žaislą.
Apglėbęs lakiąsias svajas,
Nenoriu suprasti jų tyliąją kalbą.
— Likit, žavėjanti žvaigždynai!
Apleisiu aš jus, nes mane supranta
Tik bedugnės klaikybės,
Jūs gi gaivinkit rudenio šalną pakastą gamtą.

Pr. Jonaitis.

—o—
J. Naruševičius.

MŪSŲ MALDOS.

Pavasario sulaukus, kaip dedas tarp artojų,
Du ūkininku sėjo laukuose vasarojų.
Viens jų sėjo ant kalno, kits ten, kur buvo klonis.
Abu prašė pagalbos Aukščiausio bei malonės.
Viens prašė: Oi, Dievuli, lietaus man reikalinga,
O kitas: — atitolink lietu nelaimingą!
Ir Diev's Savo malonės abiem nesigailėjo:
Ant kalno nuolat lijo, o klonis džiūt pradėjo.
Kai rudenį reikėjo vasarojus valyt,
Abu prisipažino ne tai reikėj prašyt:
Ant kalno vasarojas užaugo, bet supuvo,
O klonij be lietaus vos pakilo ir sudžiūvo.
Aukščiausias geriau žino, kas žmogui reikalinga,
Jo valiai atsiduokim, tai bus malda teisinga. —

—o—
Pavasario Rytas.

Toli, toli — už Varduvos, slėniais, kur šimt-
tabalsė lakštutė čiulbėjo auksines daineles, hori-
zonte pasirodė maža balzguna šviesa, kuri vis di-
dėjo ir didėjo.

Jau visi rytai pasipuošė gražia balzguna švie-
sa, pranašaujančia, kad greit bus diena.

Žvaigždės viena už kitos gėso ir mėnulis su-
stoję siuntę žemei savo išblyškusių šidabrinįs
spindulius.

Vyturys, pabudęs iš miego, iškilo aukštai
čiulbėdamas rytmetinę maldą, o lakštutė dar
skambiau pradėjo savo dainas. Raiboji gegutė
viršūnėje svyruonėlio beržo kukuoti pradėjo, o
aidai skambėjo toli, toli miškuose.

Ant Varduvos ir pievų paviršiaus svyravo,
kaip kaspiniai, mėsvali pilki rūkai. Nakties še-
šėliai slėpės, šviesa rytuose didėjo ir didėjo, tik
vakarai kažin kodėl dar tokie buvo tamsūs, ne-
jaukūs..

Paukščių dainų akordai kaskartą didėjo ir di-
dėjo. Visa gamta išpalengvo budo iš saldžiojo
miego ir sapnų.

Dangaus skliautuose nematyti nei vienos
žvaigždės, o sidabrinis išblįskęs mėnulis bailiai
slinko per dangaus erdves vakarų link.

Iš aukštų bažnyčios bokštų pasigirdo varpo
skambėjimas, kurio aidas žaibo greitumu lėkė
toli, toli — į apylinkę, budindamas žmones kelti
iš miego ir imties kasdieninio darbo.

Saulės pirmutiniai spinduliai, krisdami žė-
mėn, bučiavo gamtą. Rasa nuo šviesių saulės
spindulių žibėjo, kaip perlų karoliai.

Nuo Varduvos ir pievų paviršiaus išnyko
rūkas, užgautas šiltų saulės spindulėlių, tik dar
kur ne kur žibėjo rasos karoliai.

* * *

Jaunime! Ar nepanašus yra pavasario rytas
į mumis! Jaunystė, — tai pavasaris. Kuomet
pasirodo šviesos spinduliai horizonte, visa gam-
ta pradeda busti iš miego, o kodėl gi mes, jauni-
me, nepabundam iš miego, kuomet išgirstam va-
dų balsą: "Jaunime! jaunime! spieskis į katalikų
organizacijos, būk blaivus, doras, darbingas!"

Laikas senai pabusti mums iš snaudulio, ga-
na besimaudyti socializmo garuose, gana beau-
kauti Bachuso aukurui savo kruvinai uždirbtus
skatikus, gana leisti dolerius ir nuodinti save ni-
kotinu, gana betarnauti savo kūno geiduliams...

Laikas, jaunime, keltis iš miego ir spiestis
katalikų jaunimo organizacijosna ir stipriai lai-
kytis po Kristaus vėliava. Ją iškėlę, žengkime
pirmyn ir pirmyn!

Žiogas.

*Jerdauskiai,
24—II 1924 m.*

—x—
Pr. Genys.

KUR GI VEDI?

Kur gi vedi mus? — Naktis...

Žemė tamsybe aptvino...

Vysta džiaugsmi... Ateitis
puošiasi tvaikė mėšlyno...

3. IV. 24.

Pastabos.

— Chicagos Vyčių apskričio dvasios vadas kun. M. L. Krušas bažnytinės vyriausybės liko pakeltas pralotu. Tai pirmas šios rūšies įvykis Amerikos lietuvių gyvenime.

— Šių metų Vyčių Vajus davė geresnius rezultatus, negu iš anksto manyta.

— Pernai per Vajų rungtyniavo kelios kuopos, o šiuosmet — keliolika.

— Per šių metų Vajų Chicagos kuopos paūgėjo dvigubai, o 13-ji net trigubai.

— Muz. Antanas Pocius, Chicagos Vyčių apskričio choro vedėjas, keletai mėnesių išvažiuoja į Lietuvą. "Leiskit į Tėvynę" autorius, pagyvenęs po Tėvynės padange, išiklausęs jos pilekalnių kalbos, jos gamtos gyvybės, dar su didesne energija patarnaus menui, gaivinančiu lietuvių išėivių dvasią. Laimingos kelionės!

— Montello Vyčių 1-ji kuopa savo kvotą padidino iki 200 narių, jei 13-sis Vyčių Kongresas bus nutarta laikyti Montelloj. Šių metų Kongresas, galimas daiktas, atsižiūrės monteliečių gerų norų ir būsima Kongresą jiems paskirs. Geri norai visuomet turi būti patenkinti.

— Chicagos Vyčių 16-ji kuopa jau užsakė "Vyti" vienam Pavasarininkų skyriui Lietuvoj. Tikime, kitos kuopos paseks gražų pavyzdį.

— Chicagos Vyčių Apskritis išsiuntė "Pavasario" Są-gai Lietuvoj 50 dol. Šie pinigai buvo nutarta aukoti jau seniau, tik dėl trūkumo izde pinigų, jų siuntimas susitrukdė. Izdui pasipildžius — Pavasarininkai ir toliau bus atmenami.

— Chicagos Vyčiai susilaukė įžymių vadų ir darbuotojų asmeny adv. B. Mastausko, adv. Brenzos ir adv. K. Česnulio. Stud. Mikas Bagdonas nėkuomet neužsimiršta, kad jis Vyčių organizacijos vice-pirmininkas. Nenuostabu, kad ir Vajus Chicagoj puikiai pavyko.

— Gegužės 23-čią Vyčių Centro Valdyba turėjo posėdį. Plačiai kalbėta einamieji organizacijos reikalai.

—x—

Iš Centro Raštinės.

Šiame numery išspausdiname pašelpos skyriaus atskaitą. Iki šiol pašelpos skyriun prisirašė 34 nariai. Pašelpos mokesčių sumokėjo \$112.35. Apart Vyčio P. Jackaus iš Cleveland, Ohio ir J. Gedminaitės iš Springfield, Ill., kiti

visi chicagiečiai. Aišku, pašelpos skyrius įvesta dėl visų kuopų ir narių. Prašytume ir kitų kuopų raginti narius prie pašelpos rašytis.

NARIAI, PRISIRAŠĘ IR UŽSIMOKĖJĘ PRIE PAŠELPOS SKYRIAUS.

Prie III Laipsnio.

(Pašelpos sąvaitėje \$15.00, mokesčiai į mėnesį \$1.00).

1. Kun. Ig. Albavičius, 4 kp.	\$10.00
2. Vincas Rūkštalis, 16 kp.	10.00
3. A. J. Valonis, 24 kp.	10.00
6. Kun. P. Vaitukaitis, 4 kp.	10.00
7. Julė Gedminaitė, 48 kp.	3.00
12. Jonas A. Vilkišius, 16 kp.	2.00
14. Juozas Mickeliūnas, 16 kp.	6.00
17. Pranas Čizauskas, 16 kp.	3.00
22. Kazimieras Krutulis, 16 kp.	1.00
23. S. A. Sutkaitis, 16 kp.	5.00
24. Kun. J. J. Statkus, 16 kp.	12.00
26. Nikodemus Urbonas, 36 kp.	3.00
27. Vincas Kaliečius, 35 kp.	2.00
Viso	\$77.00

Prie II Laipsnio.

(Pašelpos sąvaitėje \$10.00, mokesčiai į mėn. 70c).

13. Petras Žemgulis, 13 kp.	\$1.40
33. Adelė Rubliauskaitė, 14 kp.	.70
34. Petras Jackus, 25 kp.	5.60
Viso	\$7.70

Prie I Laipsnio.

(Pašelpos sąvaitėje \$5.00, mokesčiai į mėn. 35c).

5. Mikas Bagdonas, 4 kp.	\$3.50
9. Matas Zujus, 16 kp.	3.50
10. Sofia Navickaitė, 13 kp.	3.50
11. Bronius Jakaitis, 16 kp.	1.05
15. Petronėlė Yourevich, 16 kp.	.70
16. Petras Gritėnas, 16 kp.	1.40
18. Jonas Stasiulani, 16 kp.	1.40
19. M. Kasparaitė, 36 kp.	.35
20. Edna Norviliūtė, 35 kp.	.70
21. Adomas Banys, 36 kp.	3.50
25. Antanas Petrulis, 4 kp.	1.05
28. Petras Kalečius, 35 kp.	.70
29. Povilas Kalečius, 35 kp.	1.05
30. Marytė Čiesiūnaitė, 35 kp.	1.05
31. Juozas C. Kilas, 35 kp.	.70
32. Antanas Žvirblis, 13 kp.	3.50
Viso	\$27.65

Kartu \$112.35

Vincas Rūkštalis,

Centro Raštininkas.

Iš Lietuvos.

ŽEMAIČIAI BRUZDA.

Iš po kieto žemaičių pasivumo pradeda reikštis naujų jėgų, pradeda trikšti naujų meno mokslo srovių, naujų darbininkų, visuomeninių organizatorių. Viso to žemaičių subruzdimo vaizdą pilniausiai teikia Telšių gimnazija savo auklėtinių (tik, gink Dieve, ne mokytojų) viešais ir neviešais darbais. Vieši darbai tie, kurie matomi laikraščių bei žurnalų skiltyse. Ir ko tik čia neatsitinka! Vieną sykį ateina tūlas mėnesinis žurnalas, aštuntoj klasėj skleidžiamame ir... ir dailė ir straipsiniai ir viskas, viskas iš to paties kambario! Nuoširdus juokas ir dvasios, ūpo pakilimas! Kitas vėl tik žiūrėk užlindęs net (Dieve mano!) profesoriams už akių! (Žiūrėk "Kultūra" 4 num. š. m.). O tik, rodos, pasiuntė "rašto darbc". Kitas vėl net pačia Ministerija del... rašybos bekritikuojaš...

Neviešieji darbai — visuomenės ir organizacijų darbai. Ateitininkai daro labai rimtus žingsnius; šauliai greitu laiku liks vienu veikliausiu būriu; žodžiu, rimtas ir organizuotas disciplinuotas būrys! Sportas veikia šiek tiek ir nuolatos auga. Didžiausias taipgi pasišventimas matyti iš pavasarininkų darbų — moksleiviai jiems vadovauja nenuilstamai dirbdami ir daug manydami nuveikti. O darbas sekasi.

Aš esu tikras, kad žemaičiai duos Lietuvai tvirtų darbuotojų, rimtų mokslininkų, gilių menininkų ir kt., taip reikalingų kultūros kėlėjų ir tvėrėjų.

"Kavaliarius".

LAUKUVA.

(Korespondencijos iš Lietuvos).

27—IV š. m. Jaunimo dr. "Pavasario" susirinkimas. M. S. Laucevičius darė paskaitą apie sielą ir kūną žmogaus šiame gyvenime ir kuo skiriasi žmogus nuo kitų sutvėrimų.

Parinkta valdyba. Pirmininku vienbalsiai išrinktas S. Jurgutis, Vice-pirmininku — E. Jucevičiūtė, Sekretorius — E. Jucevičiūtė, Išdinininkas — K. Andrėkus, Knygininkas — P. Kuizinaitė. Revizijos Komisija: K. Pamedėtis ir S. Kuzminskaitė.

Sumanymai: Nutarė rengti šokių, žaislų ir eilių kursus, kurie bus pradėti 11 gegužės. Kursus vesti sutiko p. M. S. Laucevičius. Dieve padėk geriems užmąnyams, nes to ir trūksta mūsų jaunimo tarpe.

S.J.

Sveikiname! Mes, Laukuvos Jaun. d-ja "Pavasarininkai", sveikiname jaunuolius ir jaunuoles Vyčius, gyvenančius toli už jurių, Amerikoje, linkime geriausių pasekmių ir kilniausių norų darbuotėje.

Pirmininkas S. Jurgutis.

Vilniaus Medžių Sodavimo Šventė. — Šių metų 1-mą gegužės dieną buvo darbininkų ir Vilniaus medžių sodavimo šventė. Laukuviečiai nepaprastų ir kilniausių norų vedami apvaikščiojome šitas iškilmes. Anksti, iš ryto, visas miestelis pasipuošė tautiškomis vėliavomis, prisirinko minios žmonių, o organizacijos su vėliavomis, kaip jaunimo d-ja "Pavasaris", Pradedamoji mokykla, Šaulių būrys ir kitos organizacijos. Taip pat trūbų orkestra ir Jaun. baž. choras. Iškilmės prasidėjo 10 val. ryto. Kilnią prakalbą pasakė J. Kadasevičius. Po prakalbos choras sugiedojo tautos imna. Toliau sekė kitos prakalbos, protarpiais griežiant orkestrui. Prasidėjus medžių sodinimui, choras dainavo, protarpiais orkestras grojo, keldamas minios ūpą. Visi kilniausiais norais dalyvavo iškilmėse ir derbe medžių sodinimo. Viduryje "Vilniaus aikštės" (taip pavadino šia vietelę, kuria medžiais apsodino) pasodino ažuolą, aplink aikštės pašaliniais apsodino medžiais, kaip klevais, uosiais, berželiais ir kit. Ši Vilniaus aikštelė labai gražioje vietoje, vidury mies-

telio. Dabar atrodo, tarytum, nuostabiai išaugęs miškelis. Ateityje bus kuo pasidžiaugti. R. M. S. Laucevičius su pradžios mokyklos moksleiviais žada vidurį ištaisyti, — apsodinti žolynais. Užbaigus sodinimą, dar pasakė prakalbą p. M. S. Laucevičius. Aiškino, kokią reikšmę šie medeliai turi ir kokią ateity turės. Orkestrui grojant nuvykimo ligi bažnyčios, ten padainavus chorui, organizacijos ir visa minia skirstėsi kupini geriausių įspūdžių. Buvo manyta daugiau demonstruoti, bet delei blogo kelio, nebuvo galimybės.

S. Jurgutis.

Skaitlingos šeimos. "Trimito" padaryta anketa, patirta, kad Lietuvoj yra trys šeimos iš 10 narių (2 tėvu ir 8 vaikai), 50 šeimų iš 11 narių, 63 šeimos iš 12 narių, 38 šeimos iš 13 narių, 22 šeimos iš 14 narių, 16 šeimų iš 15 narių, 1 šeima iš 16 narių, 1 šeima iš 18 narių, 1 šeima iš 19 narių (2 tėvu, 10 sūnų ir 7 dukterys). Visi tų šeimų nariai esą gyvi.

Kauno zitietės stato savo namus. Šv. Zitos dr-ja, turinti pačiame Kaune virš 1000 narių, šiemet pradėjo vykdyti senai jau subrendusį norą, būtent pastatyti savo draugijos namus. 10 d. bal. buvo pašvęsta šių namų pamatai.

Statomų namų plane numatyta didoka salė, kurių taip trūksta Kaune.

Užuojautos pareiškimą del nuteistų Vilniaus lietuvių moksleivių prisiuntė Lietuvos Švietimo Ministerijai latvių jaunimo sąjungos aukštesnių mokyklų abiturientai.

Pasitraukęs, anot "Kl. Ž." nuo ilgai valdytosios vietos Lietuvos atstovas Francijoj O. Liubič-Milašius. Jis yra kviečiamas į Naujorko universitetą užimti Vakarų Europos literatūros istorijos katedrą.

Reikia pastebėti, kad Liubič-Milašius vienas žymiausiųjų dabarties francūzų poetų. Jis rašo francūzų kalboj, nors yra lietuvis, iš senos lietuvių bajorų kilmės. Ilgą laiką L.-Milašius skaitėsi francūzu ir tik prieš keletą metų jis grįžo prie savo tautos. Turėdamas gerų ryšių su Francijos vadovaujančiais sluogsniais, jis, kaipo Lietuvos atstovas, yra nemaža naudos Lietuvai atnešęs.

Užsienio kapitalistai susidomėjo Lietuva, ypač Klaipėdos kraštu. Taip vienas anglas norjis statyti Klaipėdoj didelį degtukų fabriką, francūzų inžinieris Henry mano statyti Klaipėdos uoste sandėlius ir keletą laivų po Lietuvos vėliava. Gi šveicarietis Rieder projektuoja statyti fabriką kazeinui išdirbti. Fabrike galės apdirbti į dieną 100,000 litrų pieno.

Potvyniai Lietuvoj ir gi nemaža nuostolių padarė. Nunešta keletas tiltų, užlieta vandeniu daugelis gyvenamųjų vietų. Nuostoliai skaitliuojami milijonais litų.

Panevėžys — Vabalninkai — naują siaurabėgio gelžkelio liniją projektuoja statyti Lietuvos susisiekimo ministerija.

Pirmas kalkių fabrikas pradėjo darbą Šiauliuose. Kasmet bus išdirbama iki 6000 tonų kalkių. (Tona—62 pūdų).

Meno mokyklos rūmai pašventinti Kaune balandžio vidury.

Dainos šventės ruošiai Kaune organizuojami korų vedėjų kursai Naujalio vadovystėje.

Kinematografo akciju bendrovė "Švietimas" įsikūrė Lietuvoje su pagr. kapitalu 500,000 litų.

Gegužyje prasidės naujojo gelžkelio Kazlu-Rūda-Tauragė statymas, o neužilgo ir Amalių-Telšių-Klaipėdos linijos.

Rinkimai į Klaipėdos miesto Tarybą įvyko balandžio 28 d.

Dalyvauti VIII pasaulinėj Olimpiadoj nutarė Lietuvos sporto Lyga. Ji siųs 30 sportininkų.

Eilę ekskursijų užsienin rengicsi šiemet padaryti Lietuvos universiteto studentai. Lankys Latviją, Estiją, Vokietiją, Čekoslovakiją, Suomiją ir kt.

VIII Olimpiadoj Lietuvos fūtbolistas turės žaisti su Šveicarijos fūtbolistas.

Lietuvių abiturientų bylos atbalsis. Šio mėn. 11 dieną Vilniaus apygardos teismas savo nutarimą lietuvių abiturientų byloj paskaitė galutinaj formoj. Nutarimui išklaudyti buvo atvaryti į teismą nuteistieji, kuriuos lydėjo būrelis užuojautos jausmo pagautų asmenų.

Šventadieniai prekyboj. Lietuvos Seimas atmetė įstatymo sumanymą del privalomo sekmadienių šventimo. Dabar vėl pasiliekanči pirmutinė padėtis, kur krautuvės ir sekmadieniai gali būti atdaros nuo 1 valandos.

Daug gintaro rado. Anot "Kl. Žinių", balandžio 23 dieną netoli Girulių, jūros pakrantėje žvėjai radę daug gintaro: vietomis ligi 10 svarų krūvoje, didesniais ir mažesniais gabalais.

Invalidams namai Klaipėdoje. Klaipėdos krašto invalidams šelpti komitetas įgyjo dviejų aukštų namą, kuriam bus įrengta karo invalidams amatų mokyklos, dirbtuvės ir kt.

—x—

Sportas.

CHICAGO VYČIŲ BEISBOLO LYGA.

5-ta — 35-ta kp.

North Side (5 kp.) tyamas pasirodė gana gražiai supliekdamas West Pullman (35 kp.) tymą. Išrodė, kad W. Pullman paliks be vieno (run) apibėgimo, nes North Side (pitcher) metikas Beržinskas davė tik 4 mūšius, neduodamas nei vieno apibėgimo 8 permainose. G. Daugirdas, užėmęs Beržinsko vietą, davė W. Pullmanui 5 mūšius ir apibėgimus. Vienas iš šių buvo "Home Run", kurį išmušė Damakaitis 9 permainoje. M. Andruškevičius užėmė Daugirdo vietą ir išlaikė neduodamas nė mūšio.

Rezultatas: W. Pullman—5, North Side—25.

North Side	Ab	R	H	E	West Pullman	Ab	R	H	E
Beržinskas P — 2 b.	4	5	4	0	Zirgas L. F.	5	1	1	0
Davigiala L. P.	5	2	0	0	Benik P. SS.	5	1	2	1
Stanevich C. F.	5	3	3	0	Damakaitis 2 b.	5	1	2	3
Kaminskas C.	6	2	3	0	A. Stankus SS P.	4	0	1	0
Urba 3 b.	5	3	1	2	Dappas 1 b.	4	0	0	1
Butkus R. F.	6	3	2	0	Skaskauskas R. F.	3	1	0	0
Daugirda 2 b. P.	5	2	1	0	Sturbis C.	4	0	2	0
Savickas 1 b.	4	2	1	0	Norvillis 3 b.	3	0	0	1
M. Andruškevič SS P.	5	3	0	0	Savičius C. F.	3	1	1	0
Drazdauskas L. P.	0	0	0	0	F. Stankus C.	0	0	0	0
F. Andruškevič 1 b.	0	0	0	0	Mecius *	1	0	0	0
Viso	45	25	15	2	Viso	37	5	9	6

Mečius mušė už Savičių 9-me permainyme.

West Pullman	0	0	0	0	0	0	5	0	5
North Side	2	0	4	3	6	3	5	2	0

2 base mūšiai — Beržinskas, Stanevich, Savickas, Kaminskas, Zirgas, Stankus, Sturbis.

"Home Run" — Damakaitis.

Strike outs — Beržinskas 8, Benik 3, Stankus 2.

Base on balls (dykai base) — Daugirda 1, Benik 1, Stankus 3.

18-tos ir Brighton Park.

Brighton Park (36 kp.) supliekė mūsų lygos čempionus. Žaidimas buvo tik 7 permainų, nes tęsėsi ilgiau, negu buvo manyta, o galėjo žaisti iki 3.00 val., tiktai. 18-tos (4 kp.) tyamas parodė silpnus mušėjus. Leknickui,

18-tos "shortstop", nelabai sekėsi, nes padarė 4 paklaidas, kurios Brighton Park tymui daug padėjo laimėti.

Brighton Park (36 kp.)	Ab	R	H	E	Dievo Apveizdos (4 kp.)	Ab	R	H	E
Shultz SS.	3	0	0	0	1A. Laurynaitis 1 b.	4	2	2	0
Wilmonas P.	4	1	1	1	1Kondokas C.	2	2	0	0
Urbik 3 b.	3	0	0	0	1Zeringas C. F.	4	0	2	1
Sloger C. F.	4	1	0	0	0Butneris L. F.	2	0	0	0
Luminas 1 b.	3	3	3	1	1Smitas 3 b.	4	0	0	0
Ivinskas 2 b.	3	1	1	1	0Leknickas SS.	3	0	0	4
Jucikas L. F.	3	3	2	0	0Beveris 2 b.	3	0	0	0
Zubris C.	4	1	0	0	0F. Laurynaitis P.	3	2	1	0
Jancauskas R. F.	3	1	0	0	0Martinonis R F.	3	1	0	0
Viso	30	11	8	8	4Schulers	2	0	0	0
					Pikelis C. F.	2	0	0	0
					Viso	32	7	5	5

2 base mūšiai — Willimas, Luminas, Jucikas, Kondokas;

3 basę mūšiai — A. Laurynaitis, Zubris;

Strike outs — Wilmonas ir F. Laurynaitis 6.

Base on balls. (base dykai) F. Laurynaitis 3.

18-tos	0	0	0	2	2	0	3	7
Brighton Park	0	4	3	0	0	4	0	11

"Home Run" mušėjai.

A. Kaminskas N. S. 2

Slogeris Brighton 1

Schultz Brighton 1

Damakaitis W. Pullman 1.

Šios žinios yra oficialiai suteiktos Vyčių Lygos generalio skorekeeperio — A. Manstavyčiaus.

L. Vyčių 26 kp. Worcester, Mass. Basket Ball ratelio žaidimai — rungtynės su kitais rateliais ir jų rezultatai (1923 ir 1924 m.).

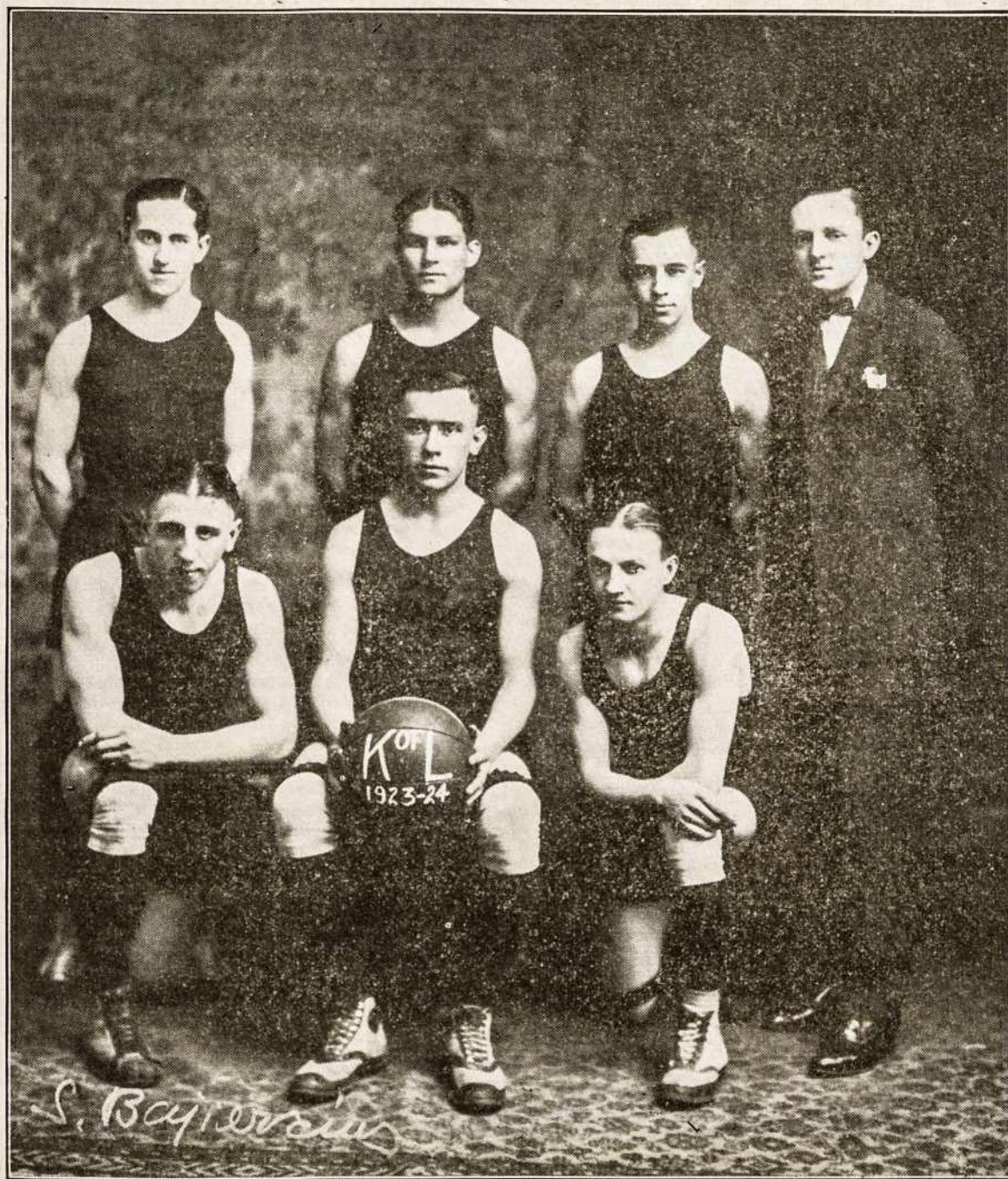
K. of L. 21 Company K-Marlboro	15
K. of L. 24 Hubbarston	18
K. of L. 29 W. H. A. C.	23
K. of L. 30 Colored All-Strs	6
K. of L. 36 W. H. A. C.	38
K. of L. 33 No.Brookfield Am.Leg.	15
K. of L. 23 Washburns	17
K. of L. 29 Assumption College	15
K. of L. 15 Emmet Guards	22
K. of L. 23 K. of C.	24
K. of L. 25 Company K-Marlboro	34
K. of L. 20 Assumption College	15
K. of L. 18 Northboro Am. Leg.	29
K. of L. 20 W. B. C.	26
K. of L. 24 K. of C.	15
K. of L. 11 Norton's	18
K. of L. 42 Whitinsville	49 (5 min. overtime)
K. of L. 31 Norton's	17
K. of L. 53 Lith. All-Stars	22
K. of L. 28 Lith. All-Stars	17
K. of L. 38 Lith. All-Stars	39 (5 min. overtime).
K. of L. 41 Lith. All-Stars	27

Skorkiperis.

CHICAGO, ILL. — Iš L. V. 16 kuopos darbuotės. L. Vyčių 16-tos kuopos savaitnis sus-mas įvyko geg. 22 d., Vyčių kambaryje. Šitas sus-mas buvo įdomus ir reikšmingas, nes buvo svarstoma daug įdomių ir svarbių dalykų.

Beisbolo organizavimo komisijos narys, P. Čizauskas, pranešė, kad beisbolininkų organizavimas eina labai sunkiai. Nežiūrint kai kurių praeito meto buvusių beisbolininkų opozicijos, visgi pasisekė tyamas suorganizuoti. Neuzilgo pradės jau lošti.

Kuopos pirmininkas, P. Gritėnas, pranešė, kad parapijos extra sus-me, kuris įvyko geg. 19 d., buvo svarstoma, kaip iškilmingiau priėmus Jo Eminenciją Kardinolą G. Mundelein, kuris birž. 1 d., per praloto kun. M. L. Krušos investūrą aplankys mūsų parapiją. Parapijos sus-mas pavedęs Vyčiams visą dekoracijos darbą: išpuošti bažnyčią ir svetainę gėlėmis ir vainikais. Dvasios vadas, gerb.

L. VYČIŲ 26 KP. BASKET-BALL RATELIS, WORCESTER, MASS.

Pirmoj eilėj (skaitant iš kairės į dešinę): Vincas Sudeskis, Kapitonas Stasys Vaškelevičius, Jonas Jurgelionis; Antroj eilėj stovinti: — Juozas Abračinskas, Antanas Karpavičius, Jonas Vaškelevičius, Manager Adolfas Abračinskas.

Kapitonas Stasys Vaškelevičius ir Antanas Karpavičius labiausia pasižymėjo sezono lošime. Šis Vyčių rateljis neturėjo vietos del praktikų, bet su visais smarkiausiais rateliais svedavo ir didžiumą rungtynių išlošė ir pakėlė lietuvių vardą miesto atletuose.

Kuopos valdyba ir visi nariai už tai taria nuoširdų acių ir linki kogeriausio pasisekimo ateity!

(Fotografija yra S. Bajerčiaus).

kun. J. Skripkus, paaiškino, kaip tas darbas turės būti atliktas. Kuopa apsiėmė pavestą jai darbą atlikti kogeriausiais.

Valdyba įgaliota, kad laike iškilnių prie patogiausios progos įteiktų pasveikinimą mūsų kuopos gerbiamaam nariui gerb. Pralotui kun. M. L. Krušui (nuo L. V. 16 kuopos).

Šiame sus-me prie kuopos prisirašė šie asmenys: H. Vaitukaitis, J. Mozūraitis, J. Gaizaitis ir M. Žemgulaitė.

Korespondentas.

HOMESTEAD, PA. — Ruošias prie Seimo. Jau vietinė L. Vyčių 11-ta kuopa subrusdo ruoštis prie Vyčių Seimo. Šiomis dienomis iš generalės Seimo pramogų rengimo komisijos teko išgirsti, būk jau nusamdyta svetainė Seimo posėdžiams ir pramogoms. Dabar teiraujamasi apie vietą sporto rungtynėms. Mat, minėtos komisijos noru yra padaryti šį Seimą trukšmingu ir sporto atžvilgiu. Į rungtynes, kaip girdėt, ruošiasi Chicagos ir Cleveland'o Vyčiai.

Jau prasideda įvairios kalbos, kaip gal atsitikti. Vieni sako, kad Cleveland'as ims viršų, kiti, — kad Chicaga, — tretii, — kad Homestead'as. Yra manoma, kad rungtynėse dalyvąus trys tymai. Nuo savęs sakyčiau, pirmą dieną tegul eitų rungtynės Clevelandiečių su Homestead'o tymu, o kurie laimėtų, turėtų stot į rungtynes su Chicagiečiais.

Idomu, kas čia bus ir kas viršų paims!

Jurgutis.

CLEVELAND, OHIO. — Valio, Vyčių beisbolininkai! Sekmadieny, gegužės 11 d., L. Vyčių 25 kp. beisbolo komanda (tymas) turėjo rungtynes su "Favorite Knits" komanda, kuri jau 7-ti metai gyvuoja ir skaitoma stipriausia Cleveland'o miesto beisbolo komanda iš "B" klasės.

Rungtynės davė rezultatus 11 prieš 9 Vyčių naudai.

Vyčių beisbolininkai: A. Luza, J. Debesis, J. Kaspeiras, J. Kuskis, F. Kamberis, S. Dabartis, C. Bodneris, F. Jasėnas, F. Miklušis, A. Pangonis — kapitonas, S. Venslovas — menadžeris.

Negalima pamiršti komandos kapitono Ant. Pangonio ir J. Debesio, kurs pirmą kartą praktikuoja rungtynėse, bet pilnas sportinio gyvumo.

Vietos anglų laikraščiai rašo apie sportą, rungtynes ir lietuvių stato į pirmaeilių sportininkų tarpą (pav. "Plain Dealer").

L. Vyčių 25-tos kuopos komanda ruošiasi stoti į kovą su Chicagiečiais, jei tik jie malonės per Vyčių 12-ji Seimą Homestead, Pa. juos pakviesti.

J. P. Kvederas.

KNYGA APIE AMERIKĄ IR AMERIKOS LIETUVIUS. Reikalinga fotografijų.

Neužilgo išeis iš po spaudos mano knyga apie Ameriką ir Amerikos lietuvius. Knygos tikslas yra nupiešti dabartinių Amerikos Jungtinių Valstijų kultūrą, kuri daro įtakos į visus įėjvius ir aprašyti Amerikos lietuvius ir jų didelį pasidarbavimą Lietuvos labui, idant vieni kitus geriau pažinus, prasidėtų dar sutartingesnė darbuotė tarp abiejų tautos dalių.

Paliekonų su išeiviais artinimas yra vienas svarbiausių mūsų tautos reikalų, vienas tų būdų, kuris galėtų žymiai padidinti pavojais apsuotos ir taip susiaurintose sienose mūsų valstybės galybę. Kad Europos lietuviai galėtų geriau suprasti Amerikos lietuvius, jie turi geriau pažinti psichologiją ir apystovąs tos šalies, kurioje išvažiavę lietuviai gyvena ir todėl minėtoje knygoje daug yra kalbama netik apie Amerikos lietuvius, bet ir apie Ameriką apskritai.

Kalbamoji knyga bus gausiai iliustruota paveikslais iš Amerikos buities ir iš amerikiečių lietuvių gyvenimo,

idant Lietuvos visuomenė galėtų vaizdingiau suprasti kas per šalis yra toji garsioji Amerika, kokį didelį kultūrinį ir ekonominį progresą padarė Amerikos lietuviai ir kaip svarbi yra jų rolė Lietuvos Valstybės atgaivinime. Sąryšy su šiuomi maloniai prašau turinčių įdomesnių fotografijų iš Amerikos ir Amerikos lietuvių gyvenimo, atsiųsti man jas įdėti į minėtą knygą. Reikalingosios fotografijos bus gražintos savininkams, klišių darymas jų nesugadins. Klišės yra daromos Londone, o knyga spausdinasi Kaune ir ligi rudenio gal bus užbaigta.

Ypatingai pageidaujama yra sekančių fotografijų:

1). Iš mūsų išeivybės Amerikon istorijos, lietuvių nuo lenkų skyrimasis ir tt.

2). Įvairių Amerikos lietuvių draugijų, Susivienijimų, seimų, parodų, manifestacijų, gegužinių (išvažiavimų) ir tt. fotografijos.

3). Žymesnių amerikiečių lietuvių veikėjų fotografijos.

4). Fotografijos iš Lietuvių Dienos aukų rinkimo ir kitos šitos rūšies, rodančios, kaip darbingai Amerikos lietuviai rūpinasi Lietuvos šelpimu.

5). Amerikiečių lietuvių žygiai prie Amerikos Valdžios dėl Lietuvos pripažinimo ir tt.

6). Lietuvių prie įvairių darbų fotografijos — fabrikuose, anglekasyklose, farmose ir tt., idant europiečiai turėtų vaizdą, kaip Amerikos lietuviai dirba, linksminasi ir tt.

7). Lietuviškų bažnyčių, svetainių, mokyklų, žymesnių korporacijos ir pramonės įstaigų ir tt., kad parodyti, kaip plačiai išsikerojęs yra Amerikos lietuvių socialis ir ekonominis gyvenimas.

8). Typinga amerikiečio lietuvių šeimyna, pirmos išeivių gentkartės typai, lietuvių apgyventos gatvės ir tt.

9). Lietuvių basebolininkų, fūtbolninkų ir kitų sportininkų fotografijos.

10). Fotografijos iš Amerikos pramonės, politinio gyvenimo, kultūros ir tt.

Visiems, kurie maloniai pagelbės man šiame, atsiunčiant prašomų fotografijų, būsiu nuoširdžiai ir patvariai dėkingas.

Kazys Gineitis.

10, Palace Gate,

Kensington, W. 8 London, England.

NAUJI RAŠTAI.

"Trimitas", Lietuvos Šaulių organas, Nr. 183, 1924 m. balandžio mėn. 10 d. "Trimitas" leidžiamas punktualiai, liuosas nuo "apsistojimų ligos" bendros kitiems laikraščiams. Turiningas, įdomus.

"Pavasaris", iliustruotas lietuvių katalikų jaunimo "Pavasario" Sąjungos organas. Nr. 7, 1924 m. balandžio mėn. "Pavasaris" duoda gražių, rimtų pasiskaitymų, gausingom korespondencijom atvaizduoja jaunimo judėjimą po plačią Lietuvą. "Pavasary" dažnai užsimenama apie Vyčius ir jų darbuotę.

"Mūsų Žinynas" 1924 m. Nr. 16 ir Nr. 17. Karo Mokslo ir istorijos dumėnesinis žurnalas. Leidžia Lietuvos Karo Mokslo Skyrius. "Mūsų Žinyne" bendradarbiauja karo mokslininkai, istorikai ir visuomenininkai. Žurnale duodama plati kitų valstybių karo pajėgų apžvalga ir plati lietuvių ir svetimtaučių karo spaudos apžvalga.

"Mūsų Žinynas" prilygsta patiems rimčiausiems didelių valstybių karo spaudos organams.

LIGA.

Žmogus: Sakyk, Mauša, kas tau yra, kad taip išblyškęs?

Mauša: Ui, jau antras nedėlia, kaip man "draugas" krečia ir krečia...

Kas Jaunimo Veikiama.

CHICAGO, ILL. Liet. Vyčių Apskričio susirinkimas. Paskutinis Apskričio eilinis susirinkimas buvo š. m. gegužės 17 d. Sv. Mykolo par. salėj.

Susirinkimą malda atidarė pirmininkas A. Budris.

Atstovai dalyvauja iš 4, 5, 13, 14, 16, 24, 35 ir 36 kuopų; nedalyvauja iš 8 kp. Atsižūrint, kad 8-ta kuopa jau kelintas mėnuo nesiunčia atstovų į apskričio susirinkimus, buvo pakelta klausimas apie minėtos kuopos gyvavimą. Pasirodo, ji gyvuoja, tik gan sunkiose apstovose.

Priėmus dienotvarkę ir perskaičius protokolą, seka apskričio valdybos raportas apie grąžinimą iš Dr. M. L. Račkaus paskolos. Gražino 160 dol.

Užklausus kas link 50 dol., kurie buvo skirta "Pavasario" Są-gai Lietuvoj, pirmin. A. Budris atsakė, kad dabar, gavus pinigų, ši auka bus veikia išsiųsta. Išnešta pageidavimas šį nutarimą kaip galima graičiau įvykinti.

J. Mickeliūnas daro pranešimą iš vakaro rengto beisbolininkų pagerbimui, pradedant rungtynių sezoną. Įplaukų buvo \$10.50, išlaidų — \$33.13, deficito — \$22.63. Rengimo komisijos vardu pareiškė papeikimo kuopų nariams už negausią dalyvavimą pagerbimo vakarely. Prie progos Vyčiui L. Krekščiūnui pareiškta nuoširdi padėka už veltui suteiktą muziką — beną. Ne vien šį kartą L. Krekščiūnas veltui pasiaukojo Vyčiams, bet ir ateity yra pasizadėjęs pasidaruoti, ypač Chicagos Vyčių apskričiui.

Vytis St. Šimulis praneša apie Vyčių Apskričio pikniką, rengiamą š. m. birželio 1 d. National Grove, Riverside, Ill. Žodį kitą prideda antras komisijos narys L. Krekščiūnas, kreipdamas domės į pikniko išgarsinimą. Kviečia visus, kas tik tur automobilius, prisidėti garsinimo kampanijon.

Vytis J. B. Jakaitis daro pranešimą apie metinį Vyčių išvažiavimą liepos 4 d. Šiais metais tas išvažiavimas rengiama "Thacher Parke" prie Displaines upės kranto. Išvažiavimui planas jau sustatytas ir jį įvykdžius išvažiavimas bus įdomus, įspūdingas. Dalyvaus chorai, orkestrai, beisbolo komandos, žaidikų būriai. Bus žaidimų, rungtynių, kurias laimėjusiems bus skiriamos dovanos. Šitas išvažiavimas su visais įvairumais bus nufotografuotas judamiems paveikslams. Tam darbui atlikti manoma pakviesti C. G. Lukšį, žinomą lietuvių fotografistą — judamų paveikslų gamintoją. Vytis S. V. Žibas ir gi komisijos narys — nusakė, kas manoma padaryti, kad šių metų Chicagos Vyčių metinis išvažiavimas būtų puikus.

Vytis Paliulis pranešė, kad Sporto Lyga veda derybas su Waukegano Vyčių basebolo komanda kas link rungtynių per liepos 4 d. išvažiavimą. Apskričio susirinkimas užgria sumanymą Waukeganiečius pakviesti ir prižada padengti išlaidas, jei jos susidarys.

Vytis A. Budris daro pranešimą iš Vyčių apskričio choro darbuotės. "Klaipėdos Jūlės" pastatymas Arian Grotto Temple salėj davė tokius rezultatus: įplaukų \$1,057,50, išlaidų \$997.61, lieka — \$59,81. Cicero, Ill. gegužės 11 d. "Klaipėdos Jūlės" pastatymas davė \$32.25 pelno.

Vytis Pabijonas, kaip Apskričio choro įgaliotinis, praneša apie muz. A. Pociaus išvažiavimą Lietuvon ir kviečia prisidėti prie išleistuvių. Muz. A. Pocius ilgus metus vadovavo Vyčių apskričio chorui, kėlė meną mokindamas kitus muzikos ir dainos, ir pats kurdamas meną iš lietuvių tautos motyvų. Apskričio susirinkimas, paėmęs tai domėn, nutarė prie išleistuvių prisidėti iš pusės su apskričio chorui. Į komisiją išleistuvėm ruošti išrinko J. Mickeliūną, Pr. Savicką ir P. Čizauską.

L. Vyčių Chicagos apskričio dvasios vadui kun. L. M. Krušui susilaukus garbės būti pakeltu monsignoru (prelatu), tas įvykis padarė daug džiaugsmo Amerikos lietuvių katalikų visuomenei. Ypatingai džiaugiasi Chicagos

Vyčiai. Apskričio susirinkimas nutarė savo dvasios vadą, susilaukus bažnyčios tarnyboj didelio paaukštino, tinkamai pasveikinti ir išreikšti linkėjimus.

J. Mickeliūnas duoda raportą iš A. L. R. Kat. Federacijos Chicagos Apskričio darbuotės. Konstatuojama faktas, kad Vyčiai čia eina žymias pareigas ir uoliai darbuojasi.

Vytis Gritėnas įneša atgaivinti apskričio Veikiančiąją Komisiją, kad palengvinti apskričio susirinkimams ir apskritai tinkamiau tvarkyti apskričio darbuotę. Šis įnešimas galutinai aptarti palikta kitam susirinkimui.

Del vėlaus laiko kitam susirinkimui atidėta ir kiti iškeltieji klausimai, kaip "Vyčio" Red. Mato Zujaus pranešimas apie organizacijos bendrą padėtį, nustatymas santykių su kitomis katalikų draugijomis, ypač Federacija ir dalyvavimas jos darbuotėj, Chicagos Vyčių choro klausimas ir kiti.

Sekantis susirinkimas bus Roseland'e.

Susirinkimas baigta malda 11:30 m. vakaro.

Atstovas.

WORCESTER, MASS. L. Vyčių N. A. Apskričio Suvažiavimas. Įvyko 4 d. gegužės, L. Vyčių 26 kuopos name. Delegatų buvo 45 ir būrelis svečių. Tai buvo vienas gausiausių ir, galima sakyti, rimtesnių suvažiavimų. Visi buvo pakilaus ūpo. Worcesteriečių didis svetingumas daug prie to prisidėjo.

Sesiją atidarė malda vietos klebonas gerb. kun. J. J. Jakaitis, trumpai pasveikindamas delegatus. Delei Sunday School, sesijos negalėjo dalyvauti.

Vedėju išrinkta V. T. Savickas, rašt. — Sidaravičiūtė, mandatų ir įnešimų komisijon: A. Služaitė, Z. Strokaitė ir A. Ivaška, tvarkdariu — J. Bačys. Ženklius prisegė vietinė kuopos raštininkė ir pirmininkė p-lės O. Ruginiūtė ir E. Baltrušaitė.

Visų kuopų atstovai aktyviai dalyvavo svarstymuose reikalų. Iš kuopų darbuotės raportų pasirodė, kad visose kuopose veiklumas atgija ir visos susirūpinusios apie būdus, kaip pritraukti ir išgelbėti skęstantį ištautėjimo bangose lietuvių jaunimą. Tam tikslui vietoje vieno apskrities organizatoriaus išrinkta vienas organizatorius del kiekvienos kuopos. Išrinktieji visi veiklūs. Reikia tikėtis gausių pasekmių iš jų darbuotės.

Abejonių sukėlusios apie savo likimą bei veikimą kuopos k. t. 20 kp. Nashua ir 1 kp. Montello visus nustebino. Pirmesnioji naujai persiorganizavusi su 60 naujų narių stojo jų dvasios lietuventi ir tobulinti, gi Montello 1 kp. įnešė reikalavimą, kad sekantis Vyčių Kongresas būtų ne kur kitur, kaip tik Montelloj ir jie tą Kongresą pasitiksia su 200 narių. Visas apskritis sutiko prie to reikalavimo prisidėti.

Aptarta rengiamo tradicinio išvažiavimo reikalai. Išvažiavimas įvyks 4 d. liepos Palangos parke, Lawrence. Jame bus naujenybė — tai taip vadinamas "Popularity Contest". "Gaspadorium" to išvažiavimo išrinkta Lawrence'ietis I. P. Kaleva, jo pagalb. — K. Banevičius. Kiti išvažiavimo reikalai del laiko stokos palikta Apskričio valdybai ir Lawrence'o kuopai įvykdyti. Del laiko stokos palikta dar daugiau klausimų nelieštų.

Perrinkta Apskričio valdyba. Dvasios vadas kun. Pr. Juras, pirm. liko tas pats — V. T. Savickas, vice-pirm. — V. Medonis, rašt. — A. Služaitė, izd. liko tas pats — J. Vinciušas, Izd. glob. — O. Ruginiūtė ir I. Daukšaitė. Kitas suvažiavimas nutarta laikyti Norwood, Mass.

Vakaras. Po sesijos, pobažnytinė salėj, įvyko programą. Programą išpildė So. Bostoniečiai. Vaidino 4 veiksmų pjesą "Pražydo Nuvytusios Gėlės". Suvaizinta vykusiai. Jokūbas Pilvickas (Savickas) su Jevute (Žukauskaite) beflirtuodami gardžiai publiką prijuokino. Pertraukose p-lės M. ir O. Gribaitės su Stasiu Paura iš-

pildė koncertinę programą dalį. Kadangi jie yra įžymiausi šios apylinkės dainininkai ir bene pirmu kart Worcesteriečiams dainavo, tai iššaukė net po keturis kartus. Labiausia visiems patiko M. Gribaitės ir S. Pauros komiškas duetas "Prirodino Seni Žmonės".

Publika programą, matyt, buvo labai patenkinta. Vakara vedė pirm. p. C. E. Baltrušaitė. Po vaidinimui nusivedę savo namai bostoniečius gražiai pavaišino.

Dėka p-lės Rugieniūtės įtekmei suvažiavimo ir vakaro aprašymai tilpo vietos Amerikonų laikraščiuose.

Šipuliukas.

SO. BOSTON, MASS. Kuopos darbuotė. — Įvykęs L. Vyčių 17 kp. mėnesinis susirinkimas balandžio 27 d. buvo gausus ir pakilaus ūpo. Dalyvavo gerb. klerikas St. Kneizys. Pirm neatsilankius susirinkimą vedė vice-pirm. V. Medonis. Vietoje iškeliavusio Washingtonan, fin. rašt. Jono Červoko, išrinkta A. Ivaška. Po išklausymo įvairių raportų, išrinkta delegatai į apskričio suvažiavimą Worcesterį. Pagerbimui savo nario priimančio gegužės 23 d. kunigystės rūbą, gerb. kun. Prano Strakausko, jo primicijų dienoje, nutarta rengti iškilminga vakarienė. To darbo šeiminku išrinktas V. T. Savickas, pagelbininkais — V. Medonis, A. Bendoraitis ir V. Valatka. Taipgi dar apie dešimt darbščių mergaičių. Nors laike gerb. M. Zujaus prakalbų naujų narių ir negauta, bet jo apsilankymas ir paviešėjimas padarė pageidaujamos įtakos jaunimo tarpe. To pasekmė šiame susirinkime prisirašė dešimt naujų narių ir visi užsimokėjo už visus metus iškalno. Prisirašė: Elžbieta Pečkūtė, Bronė Brotėnaitė, Adelė Grigaitė, Katrina V. Svagždžiūtė, Alena M. T. Kiburiūtė, Cecilija Sadauskaitė, Natalija Urbelaitė, Anufra Bartaška, Margareta M. Gribaitė, Ona A. Gribaitė.

Kai kurios iš jų, kaip K. Švagždžiūtė, A. Kiburiūtė, C. Sadauskaitė jau anksčiau daug veikė šios kuopos naujai. O. Gribaitė ir A. Kiburiūtė yra gabios pianistės, N. A. Muzikos Konservatorijos auklėtinės. Gi M. Gribaitė įžymiausi šios apylinkės dainininkė.

Tai pradžia. Sekančiame susirinkime galima ir-gi tiek pat tikėtis, jei ne daugiaus. Valio 17 kuopa!

Iškilmingai apvaikščiojo Motinų Dieną. — Motinų pagerbimo dieną L. Vyčių 17 kuopa apvaikščiojo, kaip savo motinų šventę. Galima sakyti, tai buvo So. Bostono jaunimo šventė, nes su Vyčiais kartu dalyvavo Marijos Vaikelių Draugija ir vietinė Moksleivių kuopa. 9 val. iš ryto buvo šv. Mišios. Visi pasipuošę atatinkamomis gėlėmis maršavo bažnyčion in corpore. Visi beveik priėmė Šv. Komuniją. Mišias laikė gerb. kun. K. Urbonavičius. Pasakė puikų, toms iškilmėms atatinkamą pamokslą. Tos mišios buvo laikomos pirmu kart su naująja Seserų Kazimieriečių nuostabiai gražiai išsiuvinėta arnota, kurią įtaisė minėtoji kuopa. Tas viskas sudarė labai įspūdingą vaizdą.

Palyginimas. Pernai per kuopos metines mišias in corpore temaršavo tik apie devyni nariai. Gi šįmet jau jų buvo apie 70, gi su moksleiviais beveik prisipildė vidurinioji suolų eilė. Tai pasekmės to pernai maršavusio būrelio ištvermingo darbo.

Worcesteriečiai išpildė programą. — Toje pačioje dienoje įvykusio vakaro programą išpildė L. Vyčių 26 kp. vaidilos iš Worcester, Mass., atsilygindami bostoniečiams už jų tokį pat darbą gegužės 4 d.

Vaidino trijų veiksmų linksmą komediją—"Balon Krištas Sausas Nesikelsi". Vaidinime dalyvavo: J. Bačys, E. Baltrušaitė, M. Miklušis, J. Švirskas, E. Rozenaitė, J. Zakaras, O. Kulikauskaitė, M. Velyvis. Nusisekė puikiai. Bostoniečiai bene pirmu kartu matė lietuvių tarpe taip tinkamai vaidinant. Visą vakarą publika kvatojo ir pasakui stebėjosi iš jų išsilavinimo. Vadovaujančias roles turėjo J. Bačys, J. Švirskas, E. Baltrušaitė. Juos tikrai galima statyti viėnon eilėn su profesionaliais artistais. Bet ir kitiems nėra ko prikišti.

Pertraukose p-lė E. Baltrušaitė padainavo solo "Ony-

tė" ir "Meilės Dainelė". Išėjo puikiai. J. Švirskas pasakė monologą "Silkių Bačka" ir padainavo savo sustatytąjį "Girtuoklių Himną". Tas publikai labai patiko. Triukšmingai iššaukė pakartoti.

Dainoms pianu pritarė, kaip Baltrušaitė taip ir Švirskui, p. Vaškelevičius, B. U. teisių studentas.

Pabaigoje, E. Baltrušaitė ir J. Bačys suvaidino labai juokingą dialogą "Pasileidus pati". Kurs irgi publikai patiko, nes prijuokino.

Pradžioje, įžanginę prakalbą apie jaunimą pasakė didis Vyčių prietelis, įžymus lietuvių literatas ir poetas gerb. kun. K. Urbonavičius. Jaunimą prilygino prie "amtoje esančios elektros, kuri palaida būdama savo nuostabia jėga ir energija vien tik nuostolius neša perkūnijų pavidale, gi sukontroliuota atlieka naudingiausius darbus. Neorganizuotas jaunimas — tai ta palaidoji elektra, gi organizuotasis — tai elektra sukontroliuota, tarnaujanti žmonijai ir civilizacijai.

Žmonių buvo apypilnė salė. Pelno gal liks apie 40 dol.

Publika vakaru buvo labai patenkinta ir nesigailėjo worcesteriečiams pagyrimo komplimentų.

So. Bostonietis.

CLEVELAND, OHIO. — Gegužės 4 d. šv. Jurgio parap. svet. L. Vyčių 25 kp. statė scenoje gražų veikalą: "Akloji mergelė" arba "Liurdo stebūklas", — drama keturiuose veiksmuose.

Šiame veikale ėmė dalyvumą tik vienos mūsų Vyčių-merginos, kurių dalyvavo net 21.

Sekančios vaidilos dalyvavo šiame veikale: Bernadetė, piemenaitė — A. Baltrušaitė, Luiza, jos motina — Pet. Urbšaitė, Eleonora, dvarininkė — Pr. Sakalauskaitė, Rožė, jos akla podukrė — U. Damidaitė, Cecilija, jos dukterė — O. Urbšaitė, Laurinda, tarnaitė, — V. Kučinskaitė, Antonija, tarnaitė — p-lė Žukauskaitė, Gertrūda, dvaro prižiūrėtojo žmona — A. Simonaitė, Agnieška — p-lė Alaburdaitė, Ona — p-lė Urbšaitė, Teresė — J. Beržinskaitė, Francijos moterys: Mme Mase — R. Simonaitė, Mme Dozons — V. Simonaitė, Mele Verze — Ag. Janušaitė, Elžbieta, Gertrūdos pažįstama — J. Kučinskaitė, Lydija, cigonaitė — O. Tulauskaitė, Marijona, Bernadetės sesuo — J. Sakalauskaitė. Kaimo mergaitės: Jozefina — O. Kuzmauskaitė, Bronė — M. Tulauskaitė, Amilija — V. Sadauskaitė, Alena — U. Augustaitė.

Pirmiausia programos vedėjas, inž. Alf. Stankus, įžangos kalboje paaikškino veikalo turinį ir kas jame glūdi; po to jis pristatė kalbėtoją — gerb. Oną Mikaličienę-Žvingeliūtę, kuri savo turininga kalba labai gražiai išdėstė mūsų organizacijos stovį ir josios tikslus, ką ji yra nuveikus gera mūsų Tautai ir Bažnyčiai. Kalbėtoja ragino jaunimą priklaustyti prie šios prakilnios organizacijos, ji ragino tėvus, kad jie paragintų savo vaikus priklausyti prie Vyčių... Visi 25 kp. nariai ir narės džiaugiasi turėdami savo kp. tokią narę, kaip gerb. O. Mikaličienė.

Po kalbos sekė veikalas "Akloji mergelė" arba "Liurdo stebūklai". Šis veikalas daug padarė įspūdzio susirinkusiųjų tarpe, nes jame dalyvavo gabiausias Vyčių 25 kp. scenos mėgėjos.

Įžymiausia rolę šiame veikale vaidino Vytė A. Baltrušaitė. Jinai gabi vaidila. Jos išvaizda, maloni kalba; jos kiekvienas žodis reiškė prisirišimą prie Dievo Motinos, o ypač pirmo akto pabaigoje, kada jai apsiereiškė Dievo Motina uoloje, kurią vaizdavo p-lė J. Sakalauskaitė; ji buvo apsirengus baltais rūbais lig žemės, su mėlynu kaspinu per vidurį susijuosusi, o tuo kartu tam tikra šviesa nušvietė visą uolą, o visur pasidarė naktis. Čia smuika liūdnei groja, čia tolumoje girdėtis liūdnei varpų balsai. Tai padarė labai gilaus įspūdzio.

Antra vieta ar tik neteks Vytei U. Damidaitėi, kuri taip graudingai vaidino savo rolę, kad, rodos kažin kokiam žmogui būtų širdį sugraudinusi savo jausmais ir žodžiais, o ypatingai trečiame akte, kada už scenos "An-

gelų Koras" giedojo: "O sanctissima, Opiissima, Dulcis Virgo Maria", o tuom kart dar daugiau žmonės susiindomavo jos graudingais žodžiais. Ištikrųjų, ji labai buvo tinkama savo rolei. Pet. Urbšaitė tikrai vaizdavo motiną. Kaip kalboje, taip nudavimuose — atliko savo rolę labai gerai. O. Urbšaitė irgi turtingos dukters rolę atliko puikiausiai. Pr. Sakalauskaitė tikrai vaizdavo poniją, kuri labai atsižymėjo savo rolėj; jai tokios rolės ir tinka. Ji turi "Kęstutyje" Marės rolę. A. Simonaitė, kuri, ištikrųjų, buvo tikra motina trijų dukterų, dievobaiminga žmona, kad net savo jausmingais žodžiais priverstė savo poniją grįžti prie Dievo, kuri visai netikėjo į Jį. Ji taip pat turi "Kęstutyje" Birutės rolę. R. Simonaitė, V. Simonaitė, Ag. Janušaitė, nors šios visos trys scenos mėgėjos pirmu kart dalyvauja scenoje, bet savo užduotis atliko kogeriausiai. J. Sakalauskaitė Marijonos rolę atliko labai gerai. O. Tulauskaitė gana daug juokų publikai pridarė cigoniškais šokiais; ji gana buvo tinkama savo rolei.

Kaip paprastai, taip ir ši kartą tarpe aktų buvo gražių deklamacijų. Tarpe pirmo akto deklamavo p-lė M. Kuzminskaitė, kuri gana jausmingai padeklamavo. Tarpe antro akto deklamavo p-lė Izab. Žabriūtė, kuri irgi jausmingai padeklamavo. Tarpe trečio akto buvo monologas: "Ponas Skurdys", kurį atliko įžymus monologistas — Pr. Urbšaitis; jis tiek pridarė publikai juokų, kad kai kurie turėjo net ir "apsiverkti" iš juoko.

Visa programa buvo išpildyta kopuikiausiai; tik žmonių buvo nedaugiausia, nors gerb. klebonas kun. V. Vilkutaitis ir gana gražiai ragino bažnyčioje atsilankyti į šį vakarą. Nežinia, kame yra priežastis, kad žmonės vis labiau atšala nuo surengtų vakarų.

Jaunikis.

WATERBURY, CONN. — "Motinos Diena". Gegužės 11-tą dieną, L. Vyčių 7-ta kp. apvaikščiojo "Motinos Dieną". 7-tą val. ryte visos narės bei nariai ėjo incorporate į bažnyčią šv. Mišių klausyti, kurias laikė gerb. klebonas, kun. J. J. Valantiejus.

Mišias ir "Ave Maria" sugiedojo vargonininkas Al. Aleksis.

Vakare, 8-tą valandą, buvo statytas veikalas "Motinos širdis". Resizavo gerb. A. Aleksis. Vaidilos buvo sekanti: Motina — Ona Andriūškevičiūtė, Antanas — Raymondas Šobrinskas, Marė — Adelė Liutkiūtė, Onutė — Veronika Mažeikiūtė, Jonukas — Vincas Girkonis, Skucikis — Antanas Dulskis, Barbora — Olga Girčiūtė, Gydytojas — Juozas Marčiukaitis, Tarnas — Kazys Sakalauskas, Anufras — Klemensas Skabeikis.

P-lė Andriūškevičiūtė motinos rolę vaidino labai maloniai. Šobrinskas Antano rolėje parodė daug talento, o p-lė Gečioniūtė, liežuvininkės rolėje ir Jonas Skabeikis jos vyro rolėj prijuokino publiką ik valiai. Visi kiti aktoriai savo roles išpildė irgi labai gerai.

Tai jau antras vakarėlis parengtas vadovaujant gerb. A. Aleksiui. Kaip matyt, publikai vis labiau patinka jo uolus pasidarbavimas jaunimui.

Po vaidinimo p-lė Blažauskaitė iš New Britain, Conn. dainavo porą dainelių. Turėjo porą kartų kartoti.

Vakaro vedėjas buvo gerb. klebonas kun. J. J. Valantiejus.

Korespondentė.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Amalundai: "Kas kaltas", "Nebegrįžo" ir "Paslaptis" (eilės); Nakties Šmėklai: "Laimužės pasiilgau"; A. Kvičiui: "Tamsi naktis" (gyvenimo vaizdelis); Žagarui: "Triukšmingoji naktis", J. Tautilui: "Baisi naktis", Stepy Legendai: "Svečiuose", "Jis ir jinai"; J. V. Sadauskui: "Brangus eksperimentas"; Tėvynės Sūnui: "Sonetas", "Vėjas", "Miela Sauluzėlė", "Kada svajonės", "Tylus ry-

tojus", "Rytas", "Ilgesys", "Birutės kalnas", "Gyvenimas", "Romansas", "Gyvenimo sapnas", "Tėvynės meilė", "Laimė", "Tvirtas pasirūšimas", "Pirmyn", "Brangi tėvynė" (eilės); J. Trakiškiui: "Liūdna atsiminus", "Pasveikinimas šv. Kalėdoms", "Aš jaučiu kartu", "Su krintančiais lapais", "Šviesi ir balta", "Kur pranykote galingos" (eilės); A. J. Jokubaičiui: "Į kalnus ant medžioklės"; Jurgiui Dainai: "Sonetai", "Ji", "Sapnuok", "Naujas kelias", "Savo širdžiai", "Suprast ik šiol negaliu", "Kovos lauke", "Sielos mergelei" ir k.; Baubliui: "Motinėle atsiminus", "Man liūdna"; F. Šimoniui: "Zylė" — persiuntėm "Darbininkui" (366 Broadway, Boston 27, Mass).

Grinoriui. Žinutę pervėlai gavom, Parašykite apie visų iškilnių įvykimą.

CHICAGOS VYČIAMS.

Besirengiant prie L. Vyčių metinio tradicinio išvažiavimo, su mintimi padaryti tą išvažiavimą tokį puikų, kokio Chicagos Vyčiai dar neturėjo, Išvažiavimo Komisija mato reikalo prašyti Vyčių išvažiavimui dviejų svarbių dalykų:

1. Surinkti kodaugiausia dovanų išlaimėjimams ir prisūsti komisijai nevēliaus 15 d. birželio.

2. Dėti visas galimas pastangas į tą išvažiavimą su-

traukti visos Chicagos lietuvių katalikų jaunimą. Koku būdu tą galima atsiekti, atstovai dalyvavę Apskriū susir. bal. 13 d. ir geg. 17 d. gali tą išaiškinti, o reikalui esant tais ir kitais išvažiavimo reikalais prašom kreiptis į bile katrą išvažiavimo komisijos narį, arba bendru žemiaus paduotu adresu:

IŠVAŽIAVIMO KOMISIJA,

3311 So. Halsted St.,

Chicago, Illinois.

ĮSTATAI IR TVARKA ATLETŲ KONTESTO

L. Vyčių Chicagos Apskr. Metinio Išvažiavimo.

1. KONTESTAS.

Bus penki kontestai del vyrų ir penki del merginų. Kontestantai sulig savo noro gal dalyvauti bile vienam arba visuose penkiuose, tik tur užsiregistruoti.

Kontestai bus šie:

- 120 jardų bėgis.
- Running broad jump.
- Standing broad jump.
- Running high jump.
- Standing high jump.
- Kiekvienai grupei bus vieną kartą bėgis, bet del svarbesnių kontestų bus progos du kartu mėginti.

2. ĮRAŠAI.

a) Kiekvienas(a) kontestantas turi būt Vyčių organizacijos nariai, pilnai užsimokėję nario mokesčių.

b) Kiekvienas kontestantas(ė), stodami į kontestą, tur pasizadėt laikytis įstatų ir padoraus sporto taisyklių.

c) L. Vyčių Chicagos Apskritis nei Rengimo Komisija neima atsakomybės už pragaištį arba sužeidimą.

3. REGISTRACIJA.

Yra svarbu, kad šiame reikale kuopų atletų menageriai darytų atsargiai ir tinkamai.

a) Kiekviena Chicagos Apskr. kuopa pasiskiria po penkis vyrus ir po penkias merginas, kurie ir kurios geriausia supranta kontestus ir pasizymėjusius žaidimuose.

b) Registruojant kuopos privalo duot sekančias informacijas:

1. Kuopos numerį.
2. Aplikanto pilnas vardas ir pavardė.
3. Aplikanto metai, svoris, aukštis.
4. Keliuose kontestuose dalyvaus.

Po aplikacijos išpildymo pasirašo kuopos pirmin., kp. atletų menageris. Pagelbininkų (subs) nebus.